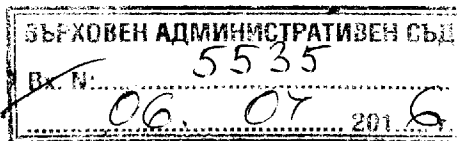

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

Изх. № 1114/2016 г. на ГП
София, 06.04.2016 г.

ДО
ОБЩОТО СЪБРАНИЕ НА
КОЛЕГИИТЕ ВЪВ ВЪРХОВНИЯ
АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

ИСКАНЕ
ОТ
СОТИР ЦАЦАРОВ – ГЛАВЕН ПРОКУРОР НА РБ

ОТНОСНО: Дължимостта, при иск по чл.1, ал.1 ЗОДОВ, на обезщетение за вреди от незаконосъобразно наказателно постановление, представляващи изплатено адвокатско възнаграждение в производството по обжалването и отмяната му.

УВАЖАЕМИ ВЪРХОВНИ СЪДИИ,

Съгласно т.1 от тълкувателно постановление № 2/2014 г. от 19.05.2015 г. на Общото събрание на съдиите от Гражданска колегия на ВКС и Първа и Втора колегии на ВАС, делата по иски за вреди от незаконосъобразни наказателни постановления /НП/, действия и бездействия по налагане на административни наказания, включително и такива за присъждане на разноси в производството по обжалване, са подсъдни на административните съдилища.

При произнасяне по повод предявени пред административните съдилища иски по чл.1, ал.1 ЗОДОВ за имуществени вреди от незаконосъобразни наказателни постановления в съдебните актове на ВАС съществува противоречива съдебна практика, представляват ли пряка и непосредствена последица по смисъла на чл.4 от този закон изплатените адвокатски

възнаграждения в производството по обжалването и отмяната им.

1. Една група съдебни състави приемат, че от извършването на незаконосъобразни действия по издаването на незаконосъобразното НП, отменено по съответния ред с влязло в сила решение, ищецът е претърпял вреди, изразяващи се в направени разноски за адвокатско възнаграждение в производството по обжалването на НП. Те сочат, че по силата на чл.4 ЗОДОВ, държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждащото действие.

Тези състави приемат, че ищецът не би заплатил адвокатско възнаграждение и то не би представлявало вреда, ако не бе издадено незаконосъобразното НП, като отбелязват, че макар да липсва нормативно установено задължение за процесуално представителство, то адвокатската защита е нормален и присъщ разход за обезпечаване на успешния изход от спора, поради което и вредите се явяват пряка и непосредствена последица от издадения незаконосъобразен акт.

В мотивите си тези състави отбелязват, че обстоятелството, че адвокатската защита по делата за обжалване на НП не е задължителна, не влече по необходимост и извода, че страната няма право да ангажира свой процесуален представител, нито че ангажирането на такъв не се намира в причинна връзка с издаденото незаконосъобразно НП.

В този смисъл са следните решения на състави на III-то отделение на ВАС:

- решение № 2626/09.03.2016 г. по адм. дело № 7336/2015 г.;
- решение № 2077/24.02.2016 г. по адм. дело № 3699/2015 г.;
- решение № 1581/15.02.2016 г. по адм. дело № 4202/2014 г.;
- решение № 93/05.01.2016 г. по адм. дело № 185/2015 г.;
- решение № 13254/08.12.2015 г. по адм. дело № 4736/2014 г.;
- решение № 13089/03.12.2015 г. по адм. дело № 8778/2014 г.;
- решение № 12455/20.11.2015 г. по адм. дело № 1090/2015 г.;
- решение № 6292/01.06.2015 г. по адм. дело № 7294/2014 г. и др.

2. Други съдебни състави на ВАС приемат в актовете си, че разходите за адвокатско възнаграждение не представляват пряка и непосредствена вреда, настъпила в резултат на издаденото и отменено като незаконосъобразно НП. Те посочват, че вредата е пряка, когато тя следва закономерно от неизпълнението на определени задължения и е непосредствена, когато противоположният резултат директно я предпоставя, без намеса на други фактори на въздействие. Обстоятелството, че е заплатено адвокатско възнаграждение по сключен договор за правна защита и съдействие по повод на обжалването на НП, не прави връзката между него и разхода пряка, тъй като именно поради сключването на договора, тя следва да се характеризира като косвена. Тя е опосредена от договор между равнопоставени субекти, във връзка с което следва да е извършено плащането.

В тези съдебни актове се отбелязва, че приложимият процесуален закон относно реда за обжалване на НП, не предвижда възстановяване на направените разноски, поради което те остават в тежест на страните, така както са направени. Приемането на обратното би довело до заобикаляне на специалния закон.

Тези съдебни състави посочват, че целта на процесуалните разпоредби, предвиждащи отговорност за разноски, е да се постигне възстановяване на разноските на спечелилата правния спор страна. Уважаването на предявения иск по ЗОДОВ за обезщетяване на вреди, представляващи съдебни разноски по водене на делото, надхвърля тази цел, тъй като ищецът може да получи като обезщетение не само сумата, която е платил като разноски, но и лихва върху тази сума, докато в класическия случай на присъждане на разноски те се присъждат без лихва върху тях. Поради това евентуалното уважаване на предявения иск за заплащане на направените съдебни разноски като обезщетение за имуществени вреди, ще постави ищеца в по-благоприятно положение от лицата, които имат процедурната възможност да възстановят разноските си чрез искане за това в рамките на съдебния процес, в който те са направени.

Освен това тези състави отбелязват, че ответникът по исковете по чл.1 ЗОДОВ за обезщетяване на имуществени вреди, произтичащи от направени

съдебни разноси, не разполага с възможността да направи възражения за прекомерност на заплатения адвокатски хонорар, с каквата възможност тази страна разполага в производството, в рамките на което съдът определя отговорността за разноси. По тези съображения отговорността за разноси не може да се отъждестви с отговорността за вреди.

В този смисъл са следните решения на състави на III-то отделение на ВАС:

- решение № 14160/22.12.2015 г. по адм. дело № 8882/2014 г.;
- решение № 13239/08.12.2015 г. по адм. дело № 15241/2014 г.;
- решение № 13159/07.12.2015 г. по адм. дело № 13648/2014 г.;
- решение № 13152/07.12.2015 г. по адм. дело № 15389/2014 г.;
- решение № 12805/30.11.2015 г. по адм. дело № 13405/2014 г.;
- решение № 7613/23.06.2015 г. по адм. дело № 11648/2014 г.;
- решение № 6062/26.05.2015 г. по адм. дело № 9982/2014 г.;
- решение № 5993/25.05.2015 г. по адм. дело № 9252/2014 г. и др.

Тази противоречива съдебна практика налага приемането на тълкувателно решение от Общото събрание на колегиите във Върховния административен съд.

Поради изложеното и на основание чл.125 от ЗСВ правя следното

ИСКАНЕ:

Общото събрание на колегиите във ВАС да приеме тълкувателно решение по следния въпрос:

При предявени пред административните съдилища иски по чл.1, ал.1 ЗОДОВ за имуществени вреди от незаконосъобразни наказателни постановления, представляват ли пряка и непосредствена последица по смисъла на чл.4 от този закон изплатените адвокатски възнаграждения в производството по обжалването и отмяната им

ГЛАВЕН ПРОКУРОР НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ:

/С. Цацаров/